

ADVIESMEMO

Vormvrije m.e.r.-beoordeling Geitenhouderij, Breedlersestraat 7, Elst

projectnr. : 20120154
Bestemd voor : project Park Lingezen & gemeente Overbetuwe,
Afkomstig van : De Roever Omgevingsadvies, drs. ing. C. den Hertog
Datum : 23 februari 2012

1. Uitgangspunten

De gemeente is voornemens een bestemming op te nemen voor het vestigen van een veehouderij voor de verplaatsing van een geitenhouderij. Uitgangspunt voor het onderzoek is een maximum van 2.000 geiten met een oppervlakte voor huisvesting van ongeveer 1,5 m² per volwassen geit.

De milieu-effecten van het houden van andere diersoorten zoals varkens en kippen zijn in dit onderzoek niet meegenomen. Het huisvesten van deze diersoorten, zoals bijvoorbeeld vleesvarkens, zal op een zelfde oppervlakte voor huisvesting naar verwachting een grotere milieubelasting veroorzaken dan bij het uitsluitend huisvesten van geiten.

Gezondheid kan in het milieudeel slechts beperkt worden getoetst. Vandaar dat hieraan in de vormvrije mer-beoordeling geen aandacht is besteed.

2. Besluit milieueffectrapportage

Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) geeft waarden aan wanneer een plan-milieueffectrapportage opgesteld dient te worden. In de onderdelen C en D van de bijlage bij het Besluit m.e.r. zijn de waarden opgenomen waarbij een plan-m.e.r. gemaakt moet worden in gevallen waarin het plan kaderstellend is en in kolom 3 daartoe is aangewezen.

De drempelwaarden uit onderdeel D zijn indicatieve waarden. Bij kaderstellende plannen dient ook onder deze drempelwaarde van alle activiteiten waarvoor kaders worden gesteld, te worden getoetst of er belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen zijn. Dit is de vormvrije mer-beoordeling. Als bij tenminste één activiteit niet kan worden uitgesloten dat er belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen optreden bestaat de verplichting om een plan-m.e.r. uit voeren.

Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling toetst het bevoegd gezag of bij een bepaald project belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. Als het bevoegd gezag bepaald dat er mogelijk belangrijke milieugevolgen kunnen optreden, dan is een plan-milieueffectrapport (plan-MER) nodig. Met de vormvrije mer-beoordeling wordt nagegaan of er sprake is van

een (plan-)mer-plicht. Deze afweging vindt plaats op grond van de selectiecriteria als bedoeld in bijlage III van de m.e.r.-richtlijn.

3. De kenmerken van het project

Het plan heeft betrekking op het bestemmen van een intensieve veehouderij en specifiek een geitenhouderij. Hiervoor wordt een bouwvlak vastgesteld, met een beperking van het maximaal te bebouwen oppervlakte binnen het bouwvlak. Concreet bestaat het plan om hier een geitenhouderij te laten vestigen voor het houden van 1.250 geiten ouder dan 1 jaar, 250 opfokgeiten van 61 dagen tot 1 jaar en 155 opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen. Het bestemmingsplan stelt de randvoorwaarden zodanig dat het aantal te houden geiten in totaal niet meer zal bedragen dan 2.000.

4. Verplichting vormvrije mer-beoordeling

Voor geiten is in onderdeel D van de bijlage van het Besluit milieueffectrapportage een indicatieve drempelwaarde opgenomen van 2.000 stuks geiten (volwassen en opfok). Deze indicatieve waarde wordt niet overschreden.

Ook zijn er geen specifieke omgevingfactoren zoals bedoeld in bijlage III van de M.E.R.-richtlijn waardoor er een m.e.r.-beoordelingsplicht zou gelden. Dit is hieronder nader uitgewerkt.

5. Beoordelingskader

Om te beoordelen of sprake is van een m.e.r.(-beoordelings)plicht wordt gezien of de voorgenomen activiteiten, vanwege de bijzondere omstandigheden waaronder deze worden ondernomen, belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kunnen hebben. Bij de beslissing wordt overeenkomstig artikel 7.17, lid 3 van de Wm rekening gehouden met de in bijlage III bij de EEG-richtlijn milieu-effectbeoordeling aangegeven omstandigheden. Deze omstandigheden hebben betrekking op:

1. De kenmerken van het project, waarbij in het bijzonder in overweging moet worden genomen:
 - 1.1. de omvang van het project;
 - 1.2. de cumulatie met andere projecten;
 - 1.3. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen;
 - 1.4. de productie van afvalstoffen;
 - 1.5. verontreiniging en hinder;
 - 1.6. risico van ongevallen, met name gelet op de gebruikte stoffen of technologieën.
2. De plaats van het project, waarbij (bij de mate van kwetsbaarheid van het milieu in gebieden waarop het project van invloed kan zijn) in het bijzonder in overweging moet worden genomen:
 - 2.1. het bestaande grondgebruik;
 - 2.2. de relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied;

- 2.3. het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de volgende typen gebieden:
- wetlands;
 - kustgebieden;
 - berg- en bosgebieden;
 - reservaten en natuurparken;
 - gebieden die in de wetgeving van de lidstaten zijn aangeduid of door die wetgeving worden beschermd;
 - speciale beschermingszones, door de lidstaten aangewezen krachtens Richtlijn 79/409/EEG en Richtlijn 92/43/EEG;
 - gebieden waarin de bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden;
 - gebieden met een hoge bevolkingsdichtheid;
 - landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.
3. De kenmerken van het potentiële effect, waarbij in samenhang met de criteria van de punten 1 en 2 in het bijzonder in overweging moet worden genomen:
- het bereik van het effect (geografische zone en grootte van de getroffen bevolking);
 - het grensoverschrijdende karakter van het effect;
 - de orde van grootte en de complexiteit van het effect;
 - de waarschijnlijkheid van het effect;
 - de duur, de frequentie en de omkeerbaarheid van het effect.

De kenmerken van het project

De omvang van het project

Het plan heeft betrekking op het bestemmen van een intensieve veehouderij. Hiervoor wordt een bouwvlak vastgesteld, met een beperking van het maximaal te bebouwen oppervlakte binnen het bouwvlak. Concreet bestaat het plan om hier een geitenhouderij te laten vestigen voor het houden van 1.250 geiten ouder dan 1 jaar, 250 opfokgeiten van 61 dagen tot 1 jaar en 155 opfokgeiten en afmestlammeren tot en met 60 dagen.

De omvang van het project is niet zo ongebruikelijk groot dat dit op zichzelf al reden is om een m.e.r. te verlangen.

De cumulatie met andere projecten

De voorgenomen activiteiten hebben geen directe samenhang met andere activiteiten ter plaatse. De bestemming voor de intensieve veehouderij wordt gevestigd in het buitengebied. In de omgeving van de inrichting zijn agrarische bedrijven (met woningen) en burgerwoningen gelegen. Ten zuidoosten van dit perceel ligt aan de overkant van de weg de dichtstbijzijnde burgerwoning van derden (Breedlerstraat 20).

Geluid

Als gevolg van de activiteiten van de veehouderij wordt geluid naar de omgeving uitgestraald. De hoeveelheid geluid dat in een bepaalde omgeving toelaatbaar is wordt

gebaseerd op het geluidbeleid van de gemeente Overbetuwe. Uitgangspunt hierbij is geweest het (voor dat type gebied gebruikelijke) referentieniveau van het omgevingsgeluid. Cumulatie van de geluidsbelasting met andere projecten is mede hierdoor gelet op de ligging van de overige geluidsbronnen geen bijzondere omstandigheid.

Het verkeer in de omgeving dat rijdt van en naar de veehouderij zal gebruik maken van openbare wegen, waarop en voor zover dat is toegestaan op grond van de wegen- en verkeerswetgeving.

De geluidsbelasting ten gevolge van deze indirecte hinder zal ook getoetst moeten worden in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning, activiteit milieu. De gecumuleerde geluidsbelasting van wegen wordt gereguleerd in de Weg- en verkeerswetgeving. Het verkeer van en naar de inrichting is relatief beperkt.

Geur

Vanuit de inrichting zal geur worden geëmitteerd. De meest recente inzichten voor de beoordeling van de geurhinder vanuit de dierenverblijven liggen vast in de Wet geurhinder en veehouderij (hierna: Wgv).

De cumulatie van geurhinder wordt niet beoordeeld in het kader van de aanvraag omgevingsvergunning. Gezien het aantal en de aard van de veehouderijen in de omgeving zijn er wat betreft cumulatie van geurhinder geen bijzondere nadelige gevolgen voor het milieu te verwachten.

Het gebruik van natuurlijke hulpbronnen

Voor het houden van dieren zijn energie, water en voeders nodig. Door de afwegingskaders van de omgevingsvergunning zullen de beste beschikbare technieken (BBT) moeten worden toegepast. Op grond hiervan moeten energiezuinige technieken worden toegepast. Water zal met name worden gebruikt als drinkwater voor de dieren en als reinigingswater voor de stallen. Voor het voeder zal gebruik gemaakt worden van ingekuild voer of mengvoeders.

Het bedrijf ligt in het buitengebied. Ter plaatse zijn natuurlijke hulpbronnen aanwezig zoals zon, wind, water en zand. De uitbreiding van de inrichting maakt geen of weinig gebruik van natuurlijke hulpbronnen, waardoor aantasting of een bijzondere omstandigheid niet aan de orde is.

De voorgenomen activiteiten zullen leiden tot een beperkte toename van het verbruik aan grond- en hulpstoffen, energie en water. De benodigde stoffen zijn niet bijzonder schaars. Hierbij geldt dat het gaat om gangbare gebruiksvormen in de sector. Bij de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning wordt het gebruik van natuurlijke hulpbronnen nader beoordeeld en wordt afgewogen welke besparingsmaatregelen noodzakelijk en mogelijk zijn.

De productie van afvalstoffen

Vrijkomende afvalstoffen betreffen gebruikelijke afvalstoffen voor een veehouderij, zoals kadavers, mest, afvalwater en overig bedrijfsafval. De bedrijfsafvalstoffen zijn gebruikelijk in de sector en leiden niet tot belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Bij de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning zal dit aspect nader worden beoordeeld.

Verontreiniging en hinder

Ammoniak

De totale ammoniakemissie in de situatie met de genoemde aantallen geiten bedraagt 2.606 kg/jaar (zie tabel 1). Voor de berekening van de ammoniakemissie is uitgegaan van de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) zoals die op dit moment geldt.

Tabel: Ammoniakemissie voorgenomen situatie

Rav-code	Diersoort	Aantal dieren	Emissiefactor	Ammoniakemissie (kg NH ₃ /jaar)
C 1	geiten 1 jaar	1.250	1,9	2.375,0
C 2	opfokgeiten 61 dgn-1 jr	250	0,8	200,0
C 3	opfokgeiten – 60 dgn	155	0,2	31,0
Totaal				2.606,0

De gevolgen die de inrichting voor het milieu veroorzaakt door de uitstoot van ammoniak worden in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit milieu getoetst aan de Wet ammoniak en veehouderij (hierna: Wav) en het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij (hierna: Besluit huisvesting). Daarnaast wordt beoordeeld of in de inrichting ten minste de voor de inrichting in aanmerking komende beste beschikbare technieken (hierna: BBT) worden toegepast.

De inrichting is niet gelegen binnen een afstand van 250 meter van een zeer kwetsbaar gebied als bedoeld in de Wav. Voor het houden van geiten zijn geen emissiearme stalsystemen beschikbaar, zodat voor het aspect ammoniak voldaan zal worden aan BBT.

De inrichting is gelegen in de nabijheid van het Natura-2000 gebied "Gelderse Poort". Voor het vestigen van een intensieve veehouderij zal een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet moeten worden verkregen van de provincie Gelderland. De ammoniakdepositie op de verschillende habitattypen in de Gelderse Poort hebben wij berekend. Hierbij zijn wij uitgegaan van een worst-case aanname, waarbij alle stallen natuurlijk geventileerd zijn met emissiepunten op minimale hoogte. De invoergegevens en rekenresultaten zijn in de bijlage opgenomen. De depositie bedraagt maximaal 1,7 mol op een habitatype in de Gelderse Poort en maximaal 0,12% van de kritische depositiewaarde van het betreffende habitatype. Met het huidige beleid van de provincie Gelderland kan hiervoor een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet worden verleend.

De te bestemmen situatie leidt niet tot een bijzondere omstandigheid die bepalend is voor het besluiten tot een m.e.r.-procedure

Geur

Voor het aspect geur, verwijzen wij ook naar het betreffende gedeelte hiervoor onder cumulatie. Voor intensieve veehouderijen (het houden van dieren waarvoor een geuremissiefactor is vastgesteld) wordt op grond van de Wet geurhinder en veehouderij getoetst aan een geurnorm. De geurbelasting van de stallen op geurgevoelige objecten moet worden berekend. Uit berekeningen met V-Stacks vergunning 2010 (bijgevoegd) blijkt dat met een stal op het achterste gedeelte van het bouwblok, ook met natuurlijke ventilatie wordt voldaan aan de geurnorm. De geurbelasting bedraagt met de genoemde dieraantallen maximaal $6,2 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (Breedlersestraat 9). De geurnorm voor de geurgevoelige objecten buiten de bebouwde kom bedraagt $8,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Voor geurgevoelige objecten binnen de bebouwde kom bedraagt de geurnorm overigens $2,0 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. De geurbelasting bedraagt hier zeker minder dan $0,6 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ (zie bijlage).

De beoordeling van het aspect geur en de berekende geurbelasting kan worden getoetst in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning, activiteit milieu. Omdat een overschrijding van de geurnorm op grond van de Wgv niet is toegestaan is op voorhand zeker dat geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu op het aspect geur optreden.

Geluid

Voor het aspect geluid, verwijzen wij ook naar het betreffende gedeelte hiervoor onder cumulatie. Het geluid wordt veroorzaakt door activiteiten binnen de grenzen van het bedrijf, door transportbewegingen van en naar de veehouderij en eventueel door het gebruik van ventilatoren (voor de jongste categorie opfokgeiten). De geluidsbelasting ten gevolge van directe hinder zal getoetst moeten worden in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning (voor de activiteit milieu).

De geluidsbronnen en de ligging hiervan ten opzichte van woningen van derden zijn gebruikelijk voor deze sector. De geluidsaspecten kunnen voldoende worden beoordeeld in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning. Op voorhand is zeker dat geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu op het aspect geluid optreden.

Lucht

Uit een dierenverblijf komt fijnstof vrij. Voor het verlenen van de vergunning moet aannemelijk zijn gemaakt dat de gevraagde activiteit niet leidt tot het overschrijden van een grenswaarde. Als gevolg van het houden van vee, het vullen van silo's en transportbewegingen vinden emissie naar de lucht plaats. De bijdrage van de inrichting aan de luchtkwaliteit in de omgeving veroorzaakt door de emissies als gevolg van het vullen van voersilo's en de transportbewegingen zijn verwaarloosbaar.

In onderstaande tabel is de emissie van fijn stof opgenomen die binnen de inrichting maximaal wordt geëmitteerd.

Emissie fijn stof

Diercategorie	Aantal dieren	Emissiefactor PM₁₀ (gram/dier/jaar)	Emissie PM₁₀ (gram/jaar)
opfokgeiten tot 60 dagen	155	10	1.550
opfokgeiten van 61 dagen tot 1 jaar	250	10	2.500
melkgeiten	1.250	19	23.750
totaal			27.800

De totale emissie bedraagt 27.800 gram PM₁₀ per jaar. In de handreiking "fijn stof en veehouderijen" d.d. mei 2010 is op basis van praktijkervaring een vuistregel opgenomen voor veehouderijen waarmee kan worden aangetoond dat een oprichting of uitbreiding niet in betekenende mate is. Bij een afstand van 70 meter tussen het emissiepunt en het beoordelingspunt mag de totale emissie aan PM₁₀ maximaal 324.000 gram per jaar bedragen. Binnen een afstand van 70 meter zullen geen woningen van derden zijn gelegen. Daarom is de emissie niet in betekenende mate.

Gelet op het voorgaande kan worden geconcludeerd dat de nieuw te vestigen inrichting voldoet aan de luchtkwaliteitseisen die in de Wet milieubeheer zijn opgenomen.

Ook transportbewegingen van met name vrachtwagens op diesel geven uitstoot van (fijn)stof. In een procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning moeten de grenswaarden voor de luchtkwaliteit, zoals bedoeld in bijlage 2 van de Wm, in acht worden genomen. Het betreft grenswaarden voor zwaveldioxide, stikstofdioxide, stikstofoxiden, zwevende deeltjes (PM₁₀), lood, koolstofmonoxide en benzeen.

Op het aspect lucht(kwaliteit) treden geen bijzondere nadelige gevolgen voor het milieu op.

Bodem

Het risico van bodemverontreiniging ten gevolge van de gewijzigde activiteiten wordt in het kader van de vergunningprocedure getoetst aan de Nederlandse Richtlijn Bodembescherming bedrijfsmatige activiteiten. De activiteiten van de inrichting die als bodembedreigend worden aangemerkt zijn gebruikelijk in de sector. De bodemaspecten kunnen voldoende worden beoordeeld in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning.

Risico van ongevallen

Het risico van ongevallen (in de zin van externe veiligheid) is, gezien de gebruikte stoffen en technologieën, beperkt. Gelet op de afstand tot woningen van derden zullen gevolgen van een eventueel ongeval zich beperken tot de inrichting. De beoordeling van het risico van ongevallen vindt plaats in de procedure op de aanvraag om omgevingsvergunning.

De plaats van het project

1.1.4. Het bestaande grondgebruik

De voorgenomen activiteiten zullen gaan plaatsvinden in het buitengebied. Het buitengebied is ter plaatse te typeren als agrarisch gebied. Het bestaande grondgebruik vormt geen aanleiding voor bijzondere omstandigheden.

1.1.5. De relatieve rijkdom aan en de kwaliteit en het regeneratievermogen van de natuurlijke hulpbronnen van het gebied

Onder natuurlijke hulpbronnen worden verstaan alle van nature aanwezige stoffen die van economisch nut kunnen zijn (zoals zoet water, delfstoffen, bos als houtleverancier). Voor zover natuurlijke hulpbronnen aanwezig zijn, zullen deze niet worden aangesproken of worden beïnvloed door de voorgenomen activiteiten.

1.1.6. Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor de bepaalde typen gebieden

Op een afstand van ongeveer 2,5 km ligt het dichtstbijzijnde kwetsbare gebied (Natura 2000-gebied Gelderse Poort). Dit gebied is meegenomen bij de beoordeling van ammoniak hiervoor.

Andere gebieden die specifieke aandacht verdienen (zie de publicatie Afwegen en oordelen, handreiking voor de m.e.r.-beoordelingsplicht, Ministerie van VROM, 1999) bevinden zich niet in de invloedssfeer van de inrichting.

1.2. Kenmerken van het potentiële effect

Effecten treden op ten aanzien van de ammoniakemissie, geuremissie, energiegebruik en het gebruik aan hulpstoffen en het aspect geluid, inclusief indirecte hinder. Het bereik van deze milieuaspecten (geografisch en naar grootte van de bevolking gemeten) is beperkt. De effecten zijn van een gangbare omvang zoals normaal worden beoordeeld en gereguleerd in een procedure op een aanvraag om omgevingsvergunning.

Grensoverschrijdend karakter van het effect is gelet op het voorgaande niet van toepassing.

Zoals gezegd zijn de orde van grootte en complexiteit van het effect beperkt. De effecten zijn niet anders dan in andere vergunningprocedures voor inrichtingen in deze sector.

Ten aanzien van de waarschijnlijkheid van het effect merken wij op dat de beschreven effecten zeker optreden bij het verrichten van de activiteiten.

Ten aanzien van de duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect zijn geen specifieke opmerkingen te plaatsen.

6. Conclusie

Uit de beoordeling van de voorgenomen activiteiten blijkt dat er geen sprake is van belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu. Hierdoor hoeft geen plan-MER te worden gemaakt.

